

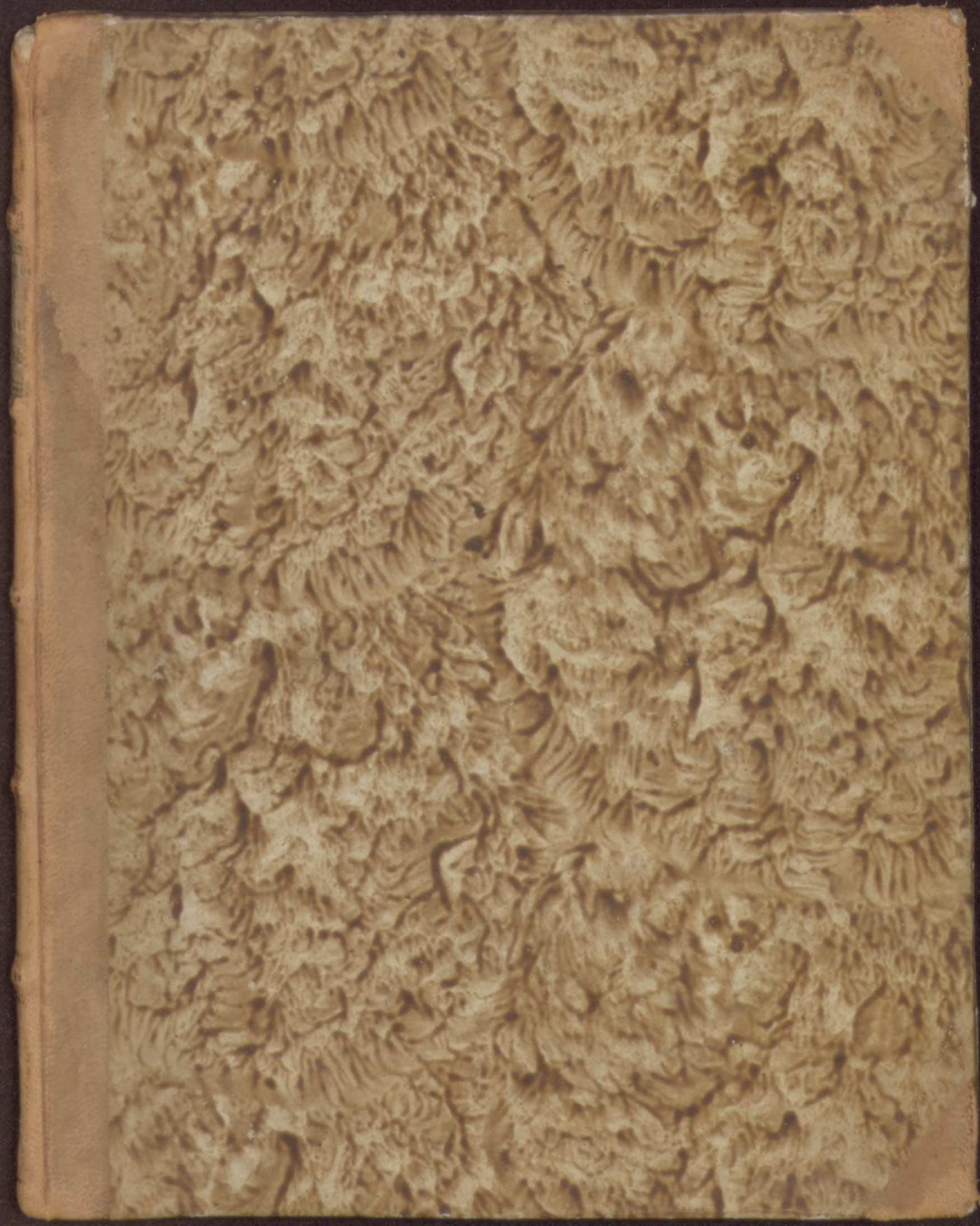
Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på
www.tekniskkulturarv.dk/about

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

~~2626~~

351 79

351 79

KUN TIL BRUG PÅ LÆSESALEN

2696

51 79 50

Rosengaards Compagnies
F U N D A T Z

Paa

Det ferske Springe Vand /

Som des Participanter efter Hans

Kongelig Maj.

CHRISTIANI IV.

Naadigste Bevilning / Aar 1642. fra

Emmendrup. Sæ her udi Staden at indleede /

bekaaftet hasver / oc nu udi nærværende Aar 1673.

efter vor Allernaadigste Arfve. Herris oc

Kongis

CHRISTIANI V.

Naadigste meddeelte Confirmations

Bress udi nogle nødvendige Stycker / til Verckets

Conservation oc det gemeene beste er forandret

oc omgiort.

Kiøbenhavn / Tryckt aff Matthias Jørgensson.

Udi den Hellig Trefol-
digheds Naasn.

Sstersom samptli-
ge Rosen-Gaards Com-
pagnies Participanter nu
udi Tallet Tredisve oc Sex/
sig med høybemeldte Kongl. Majest. naa-
digste Bevilling/ det Ferske Vand fra Em-
mendrop Søe til Kiøbenhaffn / udi en
huer sin Gaard at indføre hafver ladet be-
foste: Saa er efftersølgende Article til
Verckes stedsvarende Underholding/ som
en urygkelig Foundation, aff samptlige in-
teresserende for dennem oc deris Effter-
kommere udi forbemeldte Gaarde uden
nogen Argelist at skal holdis / fuldbyrdet/
oc med Signeter oc Hænder beseglet oc
underskrevet.

I.

Skal actis for Hofvet. Kender som det gandske
 Verck udi bestaar oc aff Compagniens Cassa ved li-
 ge holdis skal / de Kender som løbe fra Emmen-
 drop Søe ind igiennem Ny Norreport langs Nor-
 regade oc Gammeltorfsøet til Peder Christensen
 Ands Dør / med sin deraff springende Arm fra
 Lasve Tommermands Hørne. Huus omkring ad
 Rosen. Gaarden oc ned ad Riøbmagergaden til
 Glas Ibsen Rafns Dør / thi de Kender som
 ligger fra Peder Christensons Gaard som nu Niels
 Nielsen beboer til Peder Wibesgaard i Sarsøe-
 gaden / huor H. Geistis Hospital er / saavel som de
 der gaaer fra Claus Rafns Gaard til Hans Ex-
 cellenz Otto Povists Gaard paa Riøbmagerga-
 den / holdis ved lige paa Eyermeændens egen Be-
 skaafning efter deris til Compagnietudgifsne rever-
 sers Liudelse oc Tilhold.

II.

Skal de Kender som aff Hofvet. Kenderne udi
 Participanternis Gaarde indførde er / stedsø oc al-
 tid / med mindre Compagniet anderledis vil bevilge
 det / blifve udi de Gaarde de nu iførde er / huilcke
 Kender aff bemeldte Gaardis Eyermeænd selff skal
 holdis

holdis ved lige / oc om Brost paa kommer / udi tide
tilsige Inspectorerne oc Vandmesteren den at lade
hielpe / saa den eene Naboe med den andens For-
sommelse ick skal tage Skade / oc Vercket der osfor
fordersois ; Men dersom nogen aff Participanterne
med Compagniets Samtycke affsaar sit Vand til
nogen anden / da skal den som Vandet sig tilhand-
ler / gifve udi Compagniet til en Kiendelse 20 Rix-
daler. Oc paa det Participanterne som nu er oc
ester os kommer / kand hafve en fuldkommen Ester-
retning oc kiendelig see / huad Gaarde der er deelac-
tige i dette Compagnies Springe Vand / da er her
hos sat tuende numererede Lister oc Mandtalle
det eene lige imod det andet / paa Gaardsens Eyeris
Nafne som har været aff Begyndelsen oc endnu er /
udi efterfolgende Maade.

Eftermeend til Gaardene som eendeel

har været / da Vandet bleff indlagt 1645.

eendeel er kommen efter den Tid.

- = 1 Herr Hanibald Sehesteds Gaard paa Kiøbmagergaden / huor Vandet bleff indlagt 1664.
- 2 Herr Jøer Krabbis Gaard paa Nørregade / huor det bleff indlagt 1648.
- = 3 Herr Ober Secret. Peter Grisenfelds Gaard paa Kiøbmagergaden / huor det bleff indlagt 1672.
- = 4 Herr Fridrich Ritzis Gaard paa Kiøbmagergaden / huor Vandet bleff indlagt 1648.
- 5 Herr Peder Wibes Gaard i Farsvegaden / huor Vandet bleff indlagt 1652.
- = 6 Velb. Holger Rosenkrantzis Gaard i Skindergaden / bleff indlagt 1645.
- = 7 Claus Rafns Gaard paa Kiøbmagergaden 1645.
- = 8 Hans Bojesen / Hofmunsier, Skrifvers Gaard paa Kiøbmagergaden 1645.
- = 9 Fridrich Fridrichsens Gaard paa Kiøbmagergaden 1645.
- 10 Esfren Christensens Hæve uden Nørreport 1645. huor fra Vandet er kommen og indlagt udi Jacob Andersens Raadmands Gaard paa Gammeltorff 1664.
- 11 Hans Jespersens Gaard paa Nørregade 1645.
- 12 Niels Erichsens Gaard

ibid. 1645.

13 Mickel

Ævermænd til Gaardene nu Fundagen
er omgiort oc udi nogle Stycker for-
andret.

- 1 General Krigs Commissarii Ottho Povistis
Gaard paa Kiøbmagergaden.
- 2 General Krigs Commissarii Ottho Povistis
Gaard paa Nørregade. 1648
- 3 Herz Ober Secreterer Peiter Grisenfelds Gaard
paa Kiøbmagergaden. 1672
- 4 Morten Lauritzøn Krigens Skrifvers Gaard paa
Kiøbmagergaden. 1648
- 5 H. Geistis Hospital i Fartvegaden. 1652
- 6 Secreterer Wulfis Gaard i Skindergaden.
- 7 Borgem. Titus Bølchis Gaard paa Kiøbmag.
- 8 Claus Sønns Gaard paa Kiøbmagergaden.
- 9 Anne Friderichs Gaard paa Kiøbmagergaden.
- 10 Helmer Dirichsønns Gaard paa Gammeltorf. 1664
- 11 Peder Thuesønns Bryggergaard paa Nørregade/
som nu Møller Bülche i boer.
- 12 Claus Evertsønns Gaard paa Nørregade.
- 13 Hans

13	Nickel Marcussøns Gaard	ibid. 1645.
14	Hans Jørgensøns Gaard	ibid. 1645.
15	Anders Povelsons Gaard	ibid. 1645.
16	Hans Pedersøns Allerups Gaard	ibid. 1645.
17	Søren Christenson Bystris. Gaard	ibid. 1645.
18	Niels Adhersøns Gaard	ibid. 1645.
19	Jacob Povelsons Gaard	ibid. 1645.
20	Niels Mortensøns Gaard	ibid. 1645.
21	Christian Pecttersøns Gaard	ibid. 1645.
22	Anders Hanssøns Gaard	ibid. 1645.
23	Peder Christensøns Gaard paa ny Torff	1645.
	Dette Vand haves Lorenz Povelsten Vindhander paa Nørregade tilhandler sig 1653.	
24	Povel Christenson Jshands Riobmands Gaard paa Nørregade	1647.
25	Christen Bollesøns Gaard paa G. Torff	1645.
26	Lauritz Hesselbergs Gaard paa G. Torff	1645.
27	Niels Andersøns Gaard paa Rosengaard.	1645.
28	Gudmand Mathøns Gaard paa Roseng.	1645.
29	Glaus Weidemandts Gaard	ibid. 1645.
30	Ole Jensøns Gaard	ibid. 1645.
31	Peder Testis Gaard	ibid. 1645.
32	Niels Nielsøns Gaard paa Riobmagerg.	1645.
33	Jens Sørensens Gaard	ibid. 1645.
34	Niels Lauritzon Vedeløffs Gaard	ibid. 1645.
35	Jens Pedersen Løwmandts Gaard	ibid. 1645.
36	Anne Hans Mortensøns Gaard	ibid. 1645.
	13 Hans	

13 Hans Jensen Stampis Gaard ibid.

14 Jens Sofrensons Gaard ibid.

15 Christian Beverlings Gaard ibid.

16 Peder Nielsen Munkis Gaard ibid.

17 Ursoe Nickelsons Gaard ibid.

18 Toer Andersens Gaard ibid.

19 Niels Jacobsons Gaard ibid.

20 Jochum Bockmands Gaard ibid.

21 Niels Rasmussens Gaard ibid.

22 Anders Hanssens Gaard ibid.

23 Claus Jacobson Vinhandlers Gaards ibid.

Handwritten note: ~~Handwritten text~~ paa en dorf, som Jens Alluffs i indbyr indby

24 Eylert Stur Urtreimers Gaard indbyr 1647. ibid.

25 D. Willum Worms Gaard paa Samiel Torff.)

26 Anders Gregersons Gaard ibid.)

— 27 Knud Nielsens Gaard paa Rosengaarden.

— 28 Lauritz Nielsens Gaard ibid.

— 29 Anders Gudmandsens Gaard ibid.

— 30 Karen Ole Jensens Gaard ibid.

— 31 Hans Knudsen Leegaards Gaard ibid.

— 32 Lauritz Nielsens Gaard paa Riobmagergaden.

— 33 Jens Bencktsens Gaard ibid.

— 34 Margrete Sofren Jorgensens Gaard ibid.

— 35 Peder Jonsens Gaard ibid.

— 36 Anne Hans Mortensens Gaard ibid.

III.

Skal det være en huer endelig formeent for Lyst eller Skiodislosheds Skyld / eller udi andre Maade sit Vand at lade løbe eller spille / eller nogen Forandring paa Steden eller Opstanderen at gjøre / men eens Piher oc et æqvilibrium eller Vaterpass for alle at blise / som nu affpasset oc med Compagnie's Mercke brænde er / oc dersom det befindis oc bevisis / at nogen enten ved sig self / sit Folck / eller nogen anden ved huad Naafund det nøffnis kand / sin Post lader underbore oc Vand sidere løbe end det effter Affsigningen satvorder / eller oc at hafve sin Kam ofoen paa det Første Vands Rende oc udi Bonden aff den hafve en hemmellig Luge til Renden; item at bruge Ophebere / Pumpe / Vereck eller andre saadanne ulemilige Instrumenter udi sit Springe Vands Opstandere / eller oc at lade Vandet aff Hofvet Renden leedsage i Brønde eller anden Sted hen / da skal hand første gang gifve 10. Rixdl. til Straff / skeer det anden gang 100. Rixdl. mens skeer det tredje gang / Vandet aldeellis at hafve forbrut.

IV.

Udi lige maade skal det oc en huer Participant være formeent / Vandet til nogen anden Gaard fra sine Render at lade bekomme / enten for Peeninge / Gunst eller Gasve / under huad Skin det oc være kand / un-
der

der sit Vands Fortabelse/ som forskresbet staar/ dog
ingen her med formeent/ fra sin Kam udi sin Gaard
at lade legge Kender / til sit behoff huor hen hand
lyster/ Oc huem som som Bf-opstændere nu hafver/
eller her efter begierer at hafve / skal være fornoyet
med de samme Pibers Storlighed / som de andre
Participanter hafve.

V.

Til disshedre Inspection skulle tilforordnis fire
Inspectores, som stedse hermed skulle hafve flittig
Tilsyn / huilcke huer Gierding Aar engang skulle
omgaae oc besigtige/ om huer/ som forskresbet staar/
saa bruger sit Vand som tilbørligt oc forsuarligt ex/
saavelsom ellers foruden de fire Tider / saa ofte no-
gen for dem for slig Mistancke angifvis / skulle de
strax foruden Forsømmelse sig til Steden tortøye
saadant at besigtige / oc dersom da nogens Brøst
findis / da strax Interessenterne at lade tilfige oc
samle oc huorledis de det fundet hafver/ alle eller saa
mange deraff tilfiede kommer at gifve tilkiende/ oc da
den Skyldige for huis Forseelse som findis oc han-
nem rigtig osverbefvisis / at straffis som forskresbet
staar / vil nogen det icke goetvillig udgifve/ da skal
hans Post tilsluttis / oc hand Vandet miste indtil
hand Mulden erlegger; Fordøller Inspectores eller
see igiennem Jngre med nogen/ være med den Skyldige

dige lige Straff undergifven/efter som de loffuede ved
Gud oc deris gode Tro deris Embede efter Articklene
uden Persons Anseelse at effterkomme. De dersom
Compagniet nogen Tid vorder til Sinds selff at
forstasse Xenderne oc paa deris egen Bekaaftning
holde Vercket ved lige/ da skulle samme Inspectores
oc derimed haffue god Indseende/ at de beste oc nycke-
ste Træer der til udtagis / saa Vercket i fremtj en
kiendelig kunde forbedris.

VI.

Herforuden skulle aff forbemeldte 4. Inspectori-
bus tuende besynderlige forordnis oc næffnis / som
skulle rictig Bog oc Regenskab paa Indtægt oc Ud-
giffte Vercket vedkommende / holde / oc huer Aar til
Michels · Dag oc Paaste for de tilforordnede Dan-
nemænd aff Participanterne giøre Regenskab oc sig
lade qvitere, dog ellers ingen aff Participanterne
være formeent Regenskaberne at maae besee naar det
begieris / oc skulle samme Bogholdere huer være udi
To Aar / dog icke antagis eller forlofsvis paa en Tid/
meden saa forholdis / at huert Aar en forlofsvis oc en
anden igien forordnis / indtil det iblant de 4. er om-
gaaet/ med mindre nogen samme Inspection godvillig
vil continuere.

VII. De

VII.

De paa det Compagniet kand være forfickret paa / at alting med Vandet rigtig tilgaaer oc uden Persons Anseelse forrettis / da skal Piberne være aff lige Storhed oc med Compagnie's Stempel stemplede / oc To ulige Brænder forfærdigis / med huilcke begge alle Poster som skal passere for giuldige her effter skal brændis / huor aff det ene skal være udi den ældste Inspectoris, det andet i Vand-Mesterens Giemme / oc naar nogen Afflighning skee skal / da skal den med begge disse Brænder forrettis / findis nogen Post siden icke med begge Brænder mercket / da holdis den for ulovlig.

VIII.

Skal samptlige Compagnie's Participanter naar de aff Inspectore osver Compagnie's indtægt oc udgiffte ved Vand-Mesteren tilfigis at møde / være tilforplietede enten self eller ved deris Fuldmæctige sig til forsagde Time at indskille / kommer nogen en halff Time effter den forsagde Tid / da gisvø til de Fattige udi Straff en Rigs Ort / blifver hand slet borte / gisvø dobbelt / som uden Modsigelse til Inspectoren skal erleggis / dog at ingen skal klage / at hand jo er lovlig tilfagd / skal Vand-Mesteren tilfige Husbonden / eller Husfruen self / eller den visseste udi Huset / oc som Vandet følger Gaarden / da skal Ene-

manden til Gaarden / om hand er her i Byen / tilsi-
gis / huis ick / da den Gaarden besidder.

IX.

Skal ingen aff Participanterne maae undskyld-
sig for Compagnie's Tieniste / en heller maa nogen
undslaae sig for at efterkomme huis Compagniet
til Vandek's Nyttelutter oc vedtager / uden hand der-
for vil straffis effter Compagnie's Eigelse.

X.

De at Alting Vercket til Underholdning kand
dirigeris, da dersom noget her effter for Vandet oc
Kenderne indsamles kand / skal der aff en Capital gis-
ris at sætte paa Rente udaff de tuende Inspectoribus
som holde Bogen / oc de / oc deris Arsfinger at staae
derfor som for deris egen Gield / saa Vand-Meste-
rens Løn oc anden daglig Udgift der aff kand betalis /
men huis sig udi Fremtiden skeede at Capitalen for
nogen stor usorbarende Brost skyld til Verckes Re-
paration ick kunde tilstrecke / da skal aff samptlige
Interesserende en huer ydermeere lige stor Contri-
bution skee / effter Tidsens Fornødenhed / huem her
udi findes nachlæssig / halve forbrudt sit Vand.

XI.

Mens efftersom altingest udi en Meenighed bør
at være til det gemeene Beste dirigeret oc henvendt /
da er sluttet / for Fare / saa viit mueligt / at affvende /
at

at Compagnieſ Nøgler til de ſtore Hauer paa Nor-
regade / altid ſkal findis hos den ældſte Bogholdere /
paa det Vandet met haſt kand ſluttis / oc til de Steder
hendriſois oc dæmmis / huor Ildbranden er / ſaa oc
alle Hauerne udi Gaardene i midlertid tilſluttis / paa
det Vandet ick ſkal forhindris oc afpændis fra de Stæ-
der det beſt behoffois.

XII.

De ſom Vandmeſteren ſin Aarlig Løn for
Verckets inſpection oppebærer / da ſkal hand oc
være forplietet til Renderne god Opſum at hafve /
oc huor nogen Brøſt findis / ſtrax advare Inſpecto-
rerne, oc det forderligſte mueligt er / hielp den til
rette / findis hand her udi forſømmelig / hafve for-
brut aff ſin Løn 10 Rixdl. De paa det Vandme-
ſteren kand giøre Compagniet nyhættig Forklaring
om Verckets Beſtaffenhed / naar behoff giøris / da
maa ingen aff Participanterne under tilbørlig
Straff bruge andre Gølet til Verckets oc Rendernis
reparation udi deris Gaarde / end de ſom aff Vand-
meſteren der til forordnes.

XIII.

ſkal hand udføge til Compagnieſ Brug naar
behoffois / de tienligſte beſt borede oc tyeſte Rænder /
oc icken noget Drag der til tage paa det Vercket i Frem-
tiden for hans ſkyld ick ſkulle forringis oc forverris.

XIV. ſkal

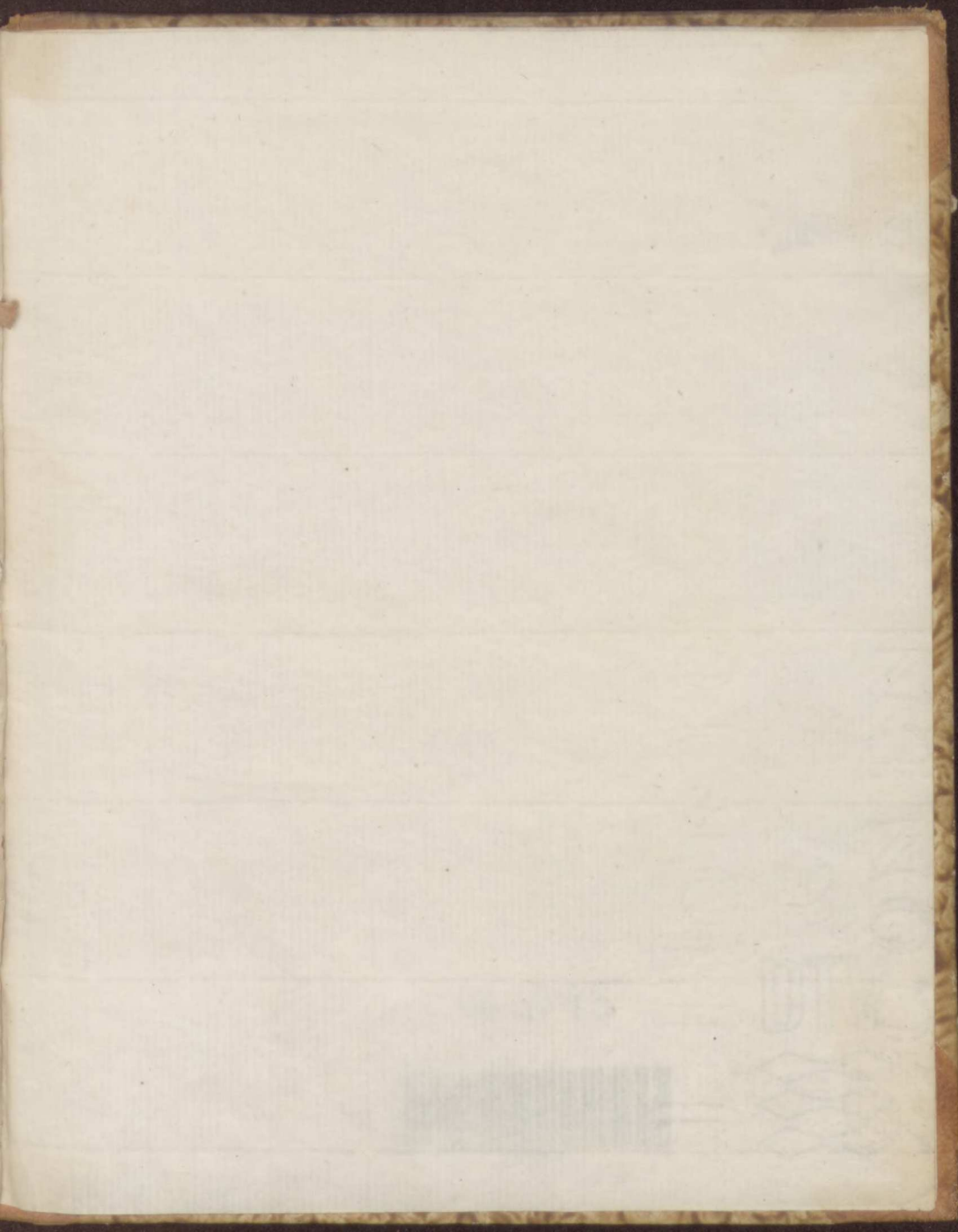
XIV.

Skal hand ingenlunde maae underbore nogen Post/ oc nedflytte Piben eller giøre nogen Forandring der paa/ langt mindre nogen ny Post for nogen opseete/ uden hand Inspectorerne der om advarer / som skal eftersee huis udi saa Maade passerer, oc haffver Band. Mesteren her paa sin Revers til Compagniet at udgiffve/ at hand foreskreffne Poster hannem angaaende med tilbørlig Skid efterkommer/ huilcken udi Inspectorens Giemme for Compagniezh Indtægt oc Udgiffst stedse skal fundis.

XV.

De paa det hand disz slittigere Tilsiun skal haffve/ at ingen Underboren eller anden Underfleeb aff nogen med Compagniezh Band skeer / da skal hand aff huis Mulct som falder aff nogens Forseelse som hand aabenbarer / niude den fierde Penge/ som hannem skal strax aff de forste Penge som aff Mulcten indkommer/ leffveris.

At denne Foundation udi alle sine Ord Puncter oc Article urnggeligen for os oc voris Efterkommere maae holdis / det gemeene Verck til beste / da hafve vi den samptlig med voris Hænder oc Segl bekræfftiget/ som altid udi Compagniens Forvaring hos Inspectorem skal være beliggendis: Datum Kio^{ben}haffu den 10. Aprilis Anno 1673.

THE FIRST PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF SAMUEL JOHNSON

BY SAMUEL JOHNSON
IN TWO VOLUMES

LONDON: Printed by A. MILLAR, in Pall-mall.

1791

THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE
LIFE OF SAMUEL JOHNSON

BY SAMUEL JOHNSON
IN TWO VOLUMES

LONDON: Printed by A. MILLAR, in Pall-mall.

1791

DTV

Danmarks Tekniske
Videncenter
Teknologihistorisk Samling

TB
351.79
Ros

46 10 95

DTV

300188492

1673

